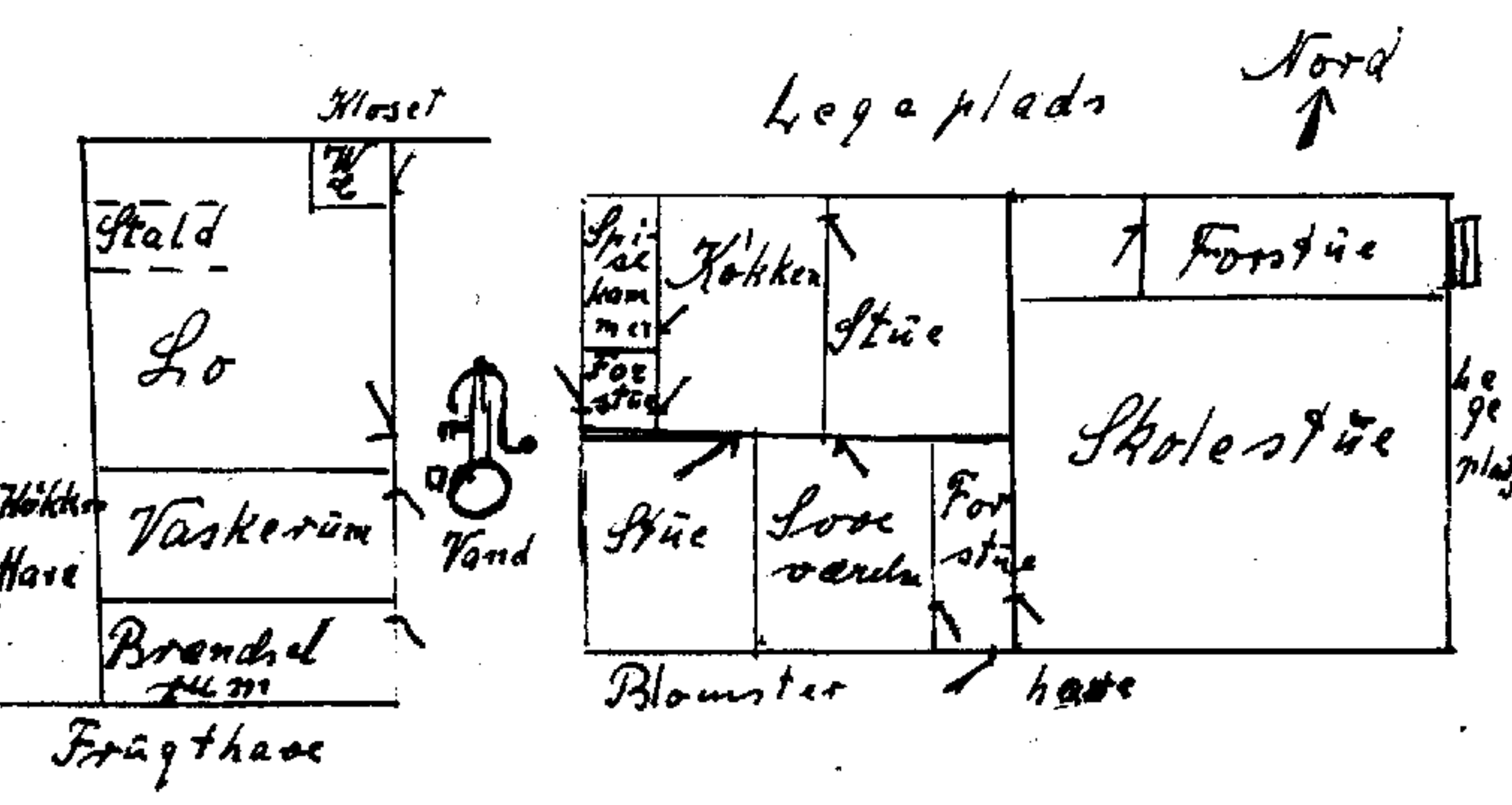
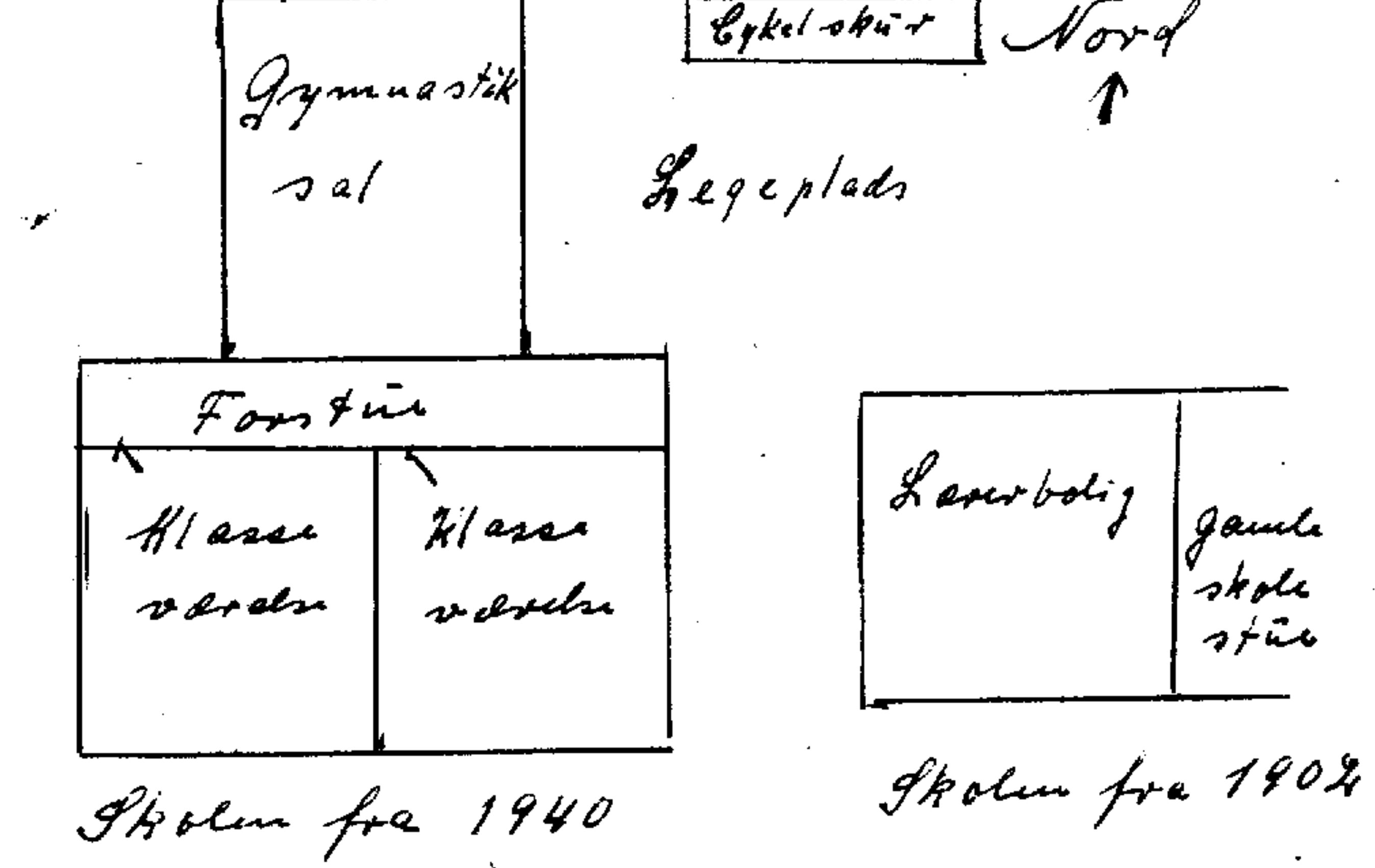


Hans Johann Hauser kom som
 elev over til Adsbøl skole d. 1. 12. 1937
 jeg er født 14. 3. 1906 som søn af
 overpostbud, Ib m d, Hartvig Hauser
 Tønder, blev dimitteret fra Tønder
 Statsseminarium 1927, var i det
 forskellige steder, på Statens Gym-
 nastik Institut 1929-30 og kom så
 som 3. lærer til Adsbøl skole, Als,
 den 9. 6. 1933. 1. 12. 1937 blev jeg
 elevlærer og Degn ved Adsbøl skole
 og kirke. Da der ikke findes nogen
 skitser af skolen, der blev bygget i
 1902 og repareret i 1963
 vil jeg ridsse den op her.



Den 1. 2. 1940 flyttede borgerne over
 den nye skole med 2 klasseværelser,
 forstue og gymnastiksal. Under klas-
 seværelserne var der skolekøkken og
 vaskerum, omklædningsværelse og
 brusebad. Under gymnastiksalen var
 der sløjdsal og fyreværelse til central-
 fyrst. Over klasseværelserne var der
 lærerindebolig, stue, soverværelse, køkken
 og badeværelse.
 Jeg blev førstelærer og den 1. lærerinde
 som min kone til Adsbøl ved
 Kamilla Krønborg og var fra Sussager.
 Den næste lærerinde hed Karen Krogh
 og var fra Troldehede. Hun blev senere
 gift med pastor tjener Brandt Nielsen
 Tellinge præstegård, Ringkøbing.
 Rids af den nye skole, indviet januar 1940
 Den ligger, hvor den gamle stald lå vest for
 lærerboligen



Skolen fra 1940

Skolen fra 1902

Hin for gang var hr. pæns. lærer
Thomas Petersen. Adsbøl oplyser
flg. om forhold ved skolen fra
år 1920-37:

Underreguede blev ansat som
vikar ved Adsbøl skole d. 1. april 1920.
Undervisningen blev givet på dansk.
De større børn fik kun 1 time
tysk om ugen. Hjemmets forhold
til skolearbejdet var meget godt.
Da den tyske privatskole i Græsten
blev oprettet, gik kun en enkelt
elev fra Adsbøl i skole der.

sign. Th. Petersen

Da jeg, H. J. Hansen, kom som lærer
til Adsbøl i 1937 forefandt der kun
1 klasseværelse til 58 børn; først 1/2
1940 fik vi 2 klasser i den nye skole, der
rummer alt, hvad den nye skolelov
kræver. Skolebestyrelsen ville ved indførel-
sen af den nye undervisningsplan
slette tysk timer. Grunden var hadet
til tyskerne på grund af Danmarks beset-
telse 1940. Men da flere forældre (danske
maxister) i så tilfælde truede med at
tage deres børn ind af Adsbøl skole,
blev der indført 3 timer tysk om ugen
på undervisningsplanen for børn fra
12 års alderen. Efter 5 maj 1945

befrielsesdagen, blev de byttet om med
3 dansk timer.

5. februar 1945 beslaglagde den
tyske Wehrmacht vores klasseværelse,
og gymnastiksalen. Det var beslag-
lagt af tyske soldater i 2 måneder
og derefter af flygtninge i 3 1/2 måned.
De fleste flygtninge var fra Ostpreussen.
13.2.45 kom soldaterne

15.2 - 2.3.45 holdt vi skole i støj-salen
2.3. - 16.4 havde vi ingen brændsel og ingen skole.
16.4 - 24.4 skole i støj-salen.

25.4.45 blev skolen fyldt med flygtninge
25.4 - 30.5 undervistes i den store stue
hos Armin Clausen, gl. præstegård

30.5 - 14.7 holdt vi skole på Græsten Landbrugsskole
10.8.45 blev skolen endelig fri for flygtninge.
De sidste kom over på kræn.

25.8.45 kunne vi efterholde skole
i vor egen skole.

Klasseværelset blev i tiden efter besat-
sen flittigt benyttet til møder med
foredrag og oplæsning og sang. For-
eningen "Dansk samfund", hvis for-
mand jeg var i mange år, stod som
indbyder til disse nationale og lokale
møder. Klassen var altid fuld.

Gymnastiksalen blev brugt ved Julefest-
festen, fastelavs festen og når børnene
spillede komedie.

1. oktober 1956 blev jeg lærer ved
 Græsten folke og realskole og flyttede
 til Stjernevej 13 i Græsten sommer 1958
 Hognes Linné Nielsen var førstelærer
 i Adsbøl fra 1958-1973. nu i Græsten
 Der blev bygget ny lærerbolig ved
 Adsbøl skole vest for skolen 1963.
 Den gamle lærerbolig blev ikke be-
 nyttet som lærerbolig efter vi
 flyttede ind. Den var fugtig og kold.
 Linné Nielsen bebaede lærerindelejlig-
 heden.
 December 1962 blev der givet tilladelse
 til at den gamle skole fra 1902 måtte
 nedbrydes. 1963 blev den fjernet
 sammen med lærerboligen.

1959 skulle børnene fra 5.-7. årgang
 gå i Græsten skole.
 I august 1973 blev også 1.-4. årgang
 flyttet til Græsten skole

Hele den nye skole fra 1940 blev solgt
 til "Fodiak", en fabrik, der laver
 Biltelefoner



Adsbøl - Skole 1902-1963

Lærerbolig til venstre. Høstevende d. Høj



1940

1902

Adsbøl Kirkesogn havde 1937 ca 500
indbyggere, 20/11 1960 ca 600 og i
1972 725 sognebørn. Siden 1960
er der bygget mange huse ved
Kobberholmen vej og på smedebakken.
Men af de mange håndværkere er
der ingen tilbage.

Vindmøllen „de Møllekaed“ brændte 1625
„de Gårde“ var Mølleøien. Hestugbrust
Gynder havde fiskedam i Mølle dammen.

Adsbøl Mølle lå på Kobberholmen vej, østsiden
Peter Kintz var den sidste rigtige
møller. His fochinren havde møllen
efter ham et par år. Møllen, altså
en vindmølle blev fjernet ca 1930 (32)
På dens plads blev der køretmager og
smedker værksted. Den sidste køretmager
var Herbert Kintzen + 1964

1919 savværket „de Døkn“ nedlagt. Andreas Hansen
1925 Bager Strøtz, Kobberholmen vej, holdt op.
1950 Bager Beck, Sainderborg landvej holdt op
1927 John Kro nedlagt (jacobsen)
1974 Kirkekroen nedlagt (jochinren)
1955 sidste skræddermester Mathias Lorenzen
1964 sidste skomagermester Jens Kintz holdt op
1969 sidste smedemester, Nicolai Clausen “ “
1881- 4/11 1960 var der en lakseforening i Adsbøl
Der har også været „et trimbræt“ (station)
med Venketal

Den sidste præst for Adsbøl og
Græsten menighed, der beboede
Adsbøl gamle præstegård hed Gott.
Gott flyttede til Græsten 1972.
Siden har Holst, Hvidviggen og Brumm
Blansen boet i den gamle præstegård.

Borgerforeningen i Adsbøl fik
med støtte fra Græsten kommune
bygget et Klubhus ved fodbold-
banen i 1979, indret i 1980

I 1948 rejstes den forenings-
sten med flagstang af "Hauk
& ans fund" og kaptajn Frederik
Madsen, Adsbøl

Fornyelser i Adsbøl kirke

- 1963 elektrisk opvarmning under bænke,
det afløste Haks-tørvfyret
- 1972 Kobberød bettet på alle søder
- 1972 Blå løber på gangen og i våbenhus
- 1972 Automatisk ringning

Kirkeskibet i Adstøl kirke.

Det hedder „Christina Dorothea“
og er en model af en strop af
samme navn, af Eggenlund,
ex Goldküttel „Lübeck“ bygget
1870-80, stationeret i Sønderborg.
Kirkeskibet er bygget af skibs-
bygger Tørsteeg, Aukverpen.

Det var en taknemligheds gave
fra kaptajn Frederik Mathen,
Sønderborg. F. Mathen var døbt
konfirmeret og viet i Adstøl kirke.

Efter en procession fra skolen til
kirken blev det opkængt 19/2 1961

Græsten, den 7-10-1980

Hans Johan Hansen

